

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/248/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716202906
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2716202906.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Terézie Mecelovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej, vo veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Z. E., nar. XX. M. XXXX, N.. M. XXX/XX, E., o zaplatenie 1.831,33 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 22. mája 2018 č. k. 5C/102/2016-48, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo zvyšku zamietajúcej žalobu, v časti lehoty plnenia a v časti náhrady trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1.394,78 eur spolu s úrokom z omeškania 0,71 eur, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.12.2015 do zaplatenia, v pravidelných mesačných splátkach po 40 eur, splatných vždy do posledného dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, II. vo zvyšku žalobu zamietol, III. žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52,20 %.

Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo len „O. z.“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj „Obchodný zákonník“ alebo len „Obch. z.“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZoSÚ“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády“).

Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 6.6.2016 domáhala voči žalovanému zaplatenia 1.831,33 eur, úroku vo výške 74,38 eur, úroku z omeškania 0,71 eur, úroku vo výške 5 % z nesplatenej istiny od 29.12.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 74,38 eur od 29.12.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami sporu bola dňa 15.1.2014 uzavretá zmluva o úvere č. 000000000099381, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému bezúčelový úver/splatenie záväzkov klienta, vo výške 2.000 eur s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 12,9 % ročne. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 120 mesačných splátkach vo výške 30,02 eur s termínom splatnosti prvej splátky dňa 20.2.2014 a konečnou splatnosťou úveru 22.1.2024. Žalovaný neplatil splátky úveru riadne a včas, preto žalobkyňa vyzvala žalovaného na plnenie listom z 26.10.2015 najneskôr dňa 31.10.2015 a následne úver zosplatnila. Žalovaný zaplatil žalobkyni celkom sumu 609,69 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. O. z., ale aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa ZoSÚ, keďže žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože jemu bol poskytnutý úver za

iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva o úvere neobsahovala obligatórnu náležitosť a to výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Zmluva obsahovala len údaj o počte splátok 120, výšku splátky 30,02 eur a to, že splátka mala byť uhradená do 20. dňa v mesiaci. Nie je zrejmé, aká časť splátky pohľadávky bola určená na splátku istiny, aká časť na splátku úroku. Tieto údaje neobsahovali ani všeobecné obchodné podmienky žalobkyne (nepodpísané žalovaným), ani sadzobník poplatkov. Účelu právnej úpravy zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva, neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo je práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa. Neuvedením takýchto informácií je spotrebiteľ potom zavádzaný a neuvedomuje si následok dohodnutého úroku z hľadiska jeho splácania. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s priamou aplikáciou rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 na tento prípad, pretože smernici nemožno priznať priamy účinok. Poskytnutý úver pre absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ) považoval súd prvej inštancie za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ). Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná, keď žalobkyni vznikol nárok na vrátenie istiny bez úrokov a poplatkov, spolu v sume 1.394,78 eur. V tejto časti žalobe preto vyhovel. Z dôvodu omeškania žalovaného s plnením súd priznal žalobkyni i úroky z omeškania (vo výške 0,71 eur, 5 % zo sumy 1.394,78 eur od 29.12.2015 do zaplatenia, v zmysle žaloby, pretože takto priznaný úrok považoval za súladný s nariadením vlády). Vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

S poukazom na § 217 ods. 2 CSP, majetkovú a sociálnu situáciu žalovaného, súd prvej inštancie žalovanému povolil plácať pohľadávku v splátkach vo výške 40 eur mesačne, pod hrozbou straty výhody splátok.

Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne úspechom v konaní žalobkyne v rozsahu 76,10 % a úspechom žalovaného v rozsahu 23,90 %, v dôsledku čoho žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52,20 %.

2. Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti a v časti lehoty plnenia, podala včas odvolanie žalobkyňa, navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe v plnom rozsahu s tým, že žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť dlžnú sumu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Dôvodila, že odvolanie podáva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, nakoľko je názoru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil. Súd prvej inštancie konštatoval, že úverová zmluva neobsahuje výšku, počet, a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Predmetná náležitosť je však uvedená v úverovej zmluve, keď táto obsahuje výšku splátky 30,02 eur, termín splatnosti prvej splátky 20.2.2014, počet splátok 120 a termín splatnosti splátky 20. deň kalendárneho mesiaca. Je nesporné, že zmluva prehľadne a zrozumiteľne uvádza údaj o výške, počte a termínoch splátky. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22.2.2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017, kde bola posudzovaná obdobná úverová zmluva žalobkyne ako je zmluva, z ktorej vyplýva nárok uplatnený v tomto konaní. Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej splátky. Poukázala aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23.4.2018 sp. zn. 4 Cdo 211/2017. K povoleniu žalovaného splácať priznanú sumu v splátkach uviedla, že skutkový stav, týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku, bol nedostatočne zistený. Má za to, že v danom prípade neboli splnené podmienky na povolenie dlhu splácať v splátkach. Súd postupoval v rozpore so zákonom, keď žalovaného zvýhodnil na úkor žalobkyne. Priznaním splátok žalovaný opäť získal možnosť splácať úver, pri ktorom porušil svoje povinnosti. Iba samotnú istinu bude splácať takmer tri roky. Výška splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky. Bolo potrebné vziať do úvahy aj to, že žalovaný neprejavil žiadnu snahu svoj záväzok aspoň čiastočne plniť. Poukázala na rozhodnutia krajských súdov v Trnave, v Prešove, v Banskej Bystrici, v Košiciach. Procesná úprava § 232 ods. 2 až 4 CSP určuje, že v prípade povinnosti uloženej súdom, je túto povinný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na vlastnej úvahe súdu, ktorý má zohľadniť výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, žalovaným prejavenu snahu o plnenie záväzku počas konania atď. Súd prvej inštancie neuviedol stanoviská strán v otázke lehoty plnenia, ani z akých skutočností vo svojom rozhodnutí vychádzal, podľa akého ustanovenia zákona lehotu na plnenie právne posúdil. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné, čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/

CSP). V časti nároku na náhradu trov konania namietala nesprávnosť vyčíslenia úspechu žalobkyne, ktorý mal správne predstavovať 52,32 %.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

5. Podľa § 52 ods. 1, 3 a 4 O. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

6. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

7. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

8. Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený predmetnou zmluvou medzi stranami konania ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 O. z.). Žalobkyňa uzatvárala zmluvu ako osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný vystupoval v postavení fyzickej osoby, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej, prípadne inej podnikateľskej činnosti.

9. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať úver, poskytnutý žalobkyňou žalovanému na základe zmluvy o úvere za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnej zákonom stanovenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neuvedením výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ).

10. Súd prvej inštancie správne konštatoval, v zmysle záverov predchádzajúcej súdnej praxe, že predmetná obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ predstavuje údaj dôležitý pre spotrebiteľa, keďže pomáha spoznať, ako konkrétne budú náklady spojené so spotrebiteľským úverom uhrádzané. ZoSÚ nad rámec smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v znení korigenda k tejto smernici) požadoval rozčlenenie splátky. Z podnetu Krajského súdu v Prešove na zaujatie Stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k predmetnej

spornej otázke je zrejmé, že ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky, bola podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít sp. zn. 7Cdo/128/2016, 7Sžo/61/2015. Až uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/146/2017 došlo k vyjadreniu odlišného právneho názoru v danej otázke s argumentáciou, že dotknuté zákonné ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa a preto eurokonformným výkladom možno dospieť k záveru, že zákon členenie splátky nepožaduje. S poukazom na článok 2 CSP, vyjadrujúci ústavný princíp právnej istoty ako aj ustanovenie § 220 ods. 3 CSP, odklon od posledného a to odlišného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, odvolací súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach zdôvodňoval tým, že konflikt medzi smernicou a vnútroštátnym zákonom (ktorý vyplýva aj z označeného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-42/15) nie je možno riešiť priznaním priameho účinku tejto smernice, ktorá je záväzná len pre štát a jej priamy účinok medzi jednotlivcami je vylúčený. Ani dostupnými interpretačnými metódami však nebolo možné poskytnúť nepriamy účinok úniijnému právu (napriek povinnosti eurokonformného výkladu podľa článku 288 ZfEÚ, Zmluva o fungovaní Európskej únie, Úradný vestník 2012/C 326/01). Nejednalo by sa tak o interpretačnú metódu *contra verba legis* („kedy v rámci možných výkladových metód sa hľadá a prijíma taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelu zákona a slov zákona ustupujú do úzadia“), ale o výklad *contra legem*, keďže by ním došlo k popretiu predmetného ustanovenia, t. j. k povinnosti neaplikovať ho. Takýto postup by bol v rozpore s princípom právnej istoty vyplývajúcim z článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), vzhľadom na jednoznačnosť úmyslu zákonodarcu, vyplývajúceho z dôvodovej správy, teda účel právnej normy, ako aj jeho explicitné vyjadrenie v legislatívnom texte.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach už konštatoval (III. ÚS 341/07, III. ÚS 212/2011), že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 179/2013).

12. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18, TE proti Pohotovosť, s.r.o., zo dňa 5. septembra 2019, však článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, tak ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016 (C-42/15), majú sa uplatniť aj na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy, vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

13. V odôvodnení rozsudku vo veci C-331/18 TE proti Pohotovosť, s.r.o. Súdny dvor EÚ konštatoval, že požiadavka konformného výkladu je obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, najmä zásadou právnej istoty, v zmysle ktorej nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva *contra legem*. Hoci povinnosť konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva *contra legem*, vnútroštátne súdy musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, ak vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi smernice.

14. Vzhľadom na uvedené závery v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-331/18, vnútroštátne súdy sú povolané k zmene súdnej praxe, a to prostredníctvom zmeny vnútroštátnej judikatúry (keďže ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky, podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít, napr. sp. zn. 7Cdo/128/2016, 7Sžo/61/2015, vychádzala z výkladu vnútroštátneho práva odlišného od výkladu smernice, obsiahnutého v rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15), v tom zmysle, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí špecifikovať splátku úveru rozpisom na istinu, úrok a ostatné poplatky. Takýto výklad sa má uplatniť aj na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením rozsudku Súdneho dvora EÚ, ako aj pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy (zákon č. 279/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z.), vykonanej s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

15. Z dôvodu, že prejednávaná otázka nebola vyjadrená v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí

súdov SR, ako ani senát najvyššieho súdu, ktorý dospel pri svojom neskoršom rozhodovaní k odlišnému právnomu názoru, ktorý už bol vyjadrený v (nepublikovanom) rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, nepostúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu a s prihliadnutím na precedenčnú záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, legitímne nemožno očakávať konkurujúcu právnu úvahu najvyššej súdnej inštalácie Slovenskej republiky v rámci všeobecnej sústavy súdov. Je potrebné preto konštatovať zmenu okolností podstatných pre pôsobenie právnej normy dotvorenej judikatúrou. Bol tak poskytnutý dostatočný základ pre zmenu právneho názoru vnútroštátnych súdov, teda aj odvolacieho súdu.

16. So zreteľom na uvedené závery, právny názor, podľa ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver v predmetnej veci treba považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie rozpisu splátky na istinu, úrok, poplatky v zmluve podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v znení účinnom v čase jej uzavretia, už nebolo možné považovať za správny. Po vydaní rozsudku Súdneho dvora EÚ C-331/2018, TE proti Pohotovosť s.r.o. je dôvodné očakávať zosúladienie rozhodovacej činnosti najvyššej vnútroštátnej súdnej autority s týmto rozhodnutím (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31. októbra 2019 sp. zn. 10Co/224/2018).

17. Preto, keď súd prvej inštalácie žalobu z tohto dôvodu v napadnutej časti zamietol, bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštalácie v tejto časti (vrátane závislého výroku o trovách konania) podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

18. K lehote splatnosti odvolací súd uvádza, že v danom prípade súd prvej inštalácie povolil žalovanému splácať priznanú sumu v splátkach vo výške 40 eur mesačne, vzhľadom na neschopnosť žalovaného splatiť celý dlh naraz. Mal za preukázané, že žalovaný je v trvalom pracovnom pomere a bral do úvahy skutočnosť, že žalovaný bude onedlho práceneschopný, čo zníži jeho príjem. Výšku splátky považoval súd prvej inštalácie za primeranú s tým, že povolením splácania dlhu v splátkach nebudú ohrozené práva žalobkyne.

19. Zákon (CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním jeho obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozhodnutia súdu obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania (strán sporu), ako i súdu vyššej inštalácie, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

20. Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (porov. napr. sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. marca 2016 sp. zn. 4Cdo 163/2015).

21. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie ustanovení § 220 ods. 2, podľa ktorých v odôvodnení rozsudku má uviesť súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyložiť, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov správal a posúdiť zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

22. O nepreskúmateľné rozhodnutie ide i vtedy, ak z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (ako tomu bolo v danom prípade, vzhľadom na chýbajúcu argumentáciu o konkrétnych majetkových pomeroch žalovaného, ktoré by odôvodňovali povolenie splátok práve vo výške 40 eur,

príčom žalovaný ani sám výšku žiadanej splátky neuviedol). Navyše súd prvej inštancie ani neuviedol relevantné zákonné ustanovenia (§ 232 CSP).

23. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť, ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03).

24. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v prejednávanej veci v časti lehoty plnenia nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám, kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Postráda argumentačný základ k posúdeniu možnosti povolenia žalovanému splatiť priznanú sumu v splátkach a k výške tejto splátky.

25. Žalobkyni preto bolo znemožnené realizovať jej patriace procesné oprávnenia postupom súdu prvej inštancie, na ktorý možno primerane aplikovať závery vyjadrené v stanovisku publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, v jeho druhej vete, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť pred odvolacím súdom.

26. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP preto odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti lehoty plnenia a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ktoré viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, odvolací súd sa ďalšími námietkami uvádzanými v odvolacom konaní nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť jeho rozhodnutie.

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní posúdiť nárok žalobkyne (v časti, ktorá zostala predmetom konania) na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej stranami konania, podmienky pre určenie dlhšej lehoty na plnenie ako tri dni (a výšku splátky), viazaný pokynmi odvolacieho súdu.

28. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán sporu.

29. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí (o trovách konania) rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

30. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.